

Prevod v slovenščino: Lučka Böhm, ZSSS

Izjava za javnost: 13. 2. 2023: [Commission acts to improve protection of workers with new exposure limits for lead and diisocyanates - Employment, Social Affairs & Inclusion - European Commission \(europa.eu\)](#)

Komisija z novimi mejnimi vrednostmi izpostavljenosti svincu in diizocianatom izboljšuje zaščito delavcev:

Komisija je danes (13.2.2023) sprejela ukrepe za nadaljnje izboljšanje zaščite delavcev pred zdravstvenimi tveganji, povezanimi z izpostavljenostjo nevarnim kemikalijam: svincu in diizocianatom.

V primeru svinca bo znatno znižana mejna vrednost izpostavljenosti pomagala preprečiti zdravstvene težave delavcev, na primer vpliv na reproduktivne funkcije in razvoj zarodka. Pri diizocianatih bo nova mejna vrednost izpostavljenosti preprečila primere astme in drugih bolezni dihal.

Komisija konkretno predlaga spremembo dveh direktiv:

- za svinec, Direktivo o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim, mutagenim in strupenim snovem pri delu
- za svinec in diizocianate - Direktivo o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim dejavnikom pri delu

Predlagane spremembe bodo ključne tudi za zaščito delavcev v okviru pospeševanja prehoda na podnebno nevtralnost: svinec in diizocianati se bodo verjetno uporabljali na primer v proizvodnji baterij in v postopkih za zmanjšanje teže električnih vozil, v vetrnih turbinah ali kot izolacijski materiali pri obnovi stavb.

Nadaljnje znižanje mejne vrednosti izpostavljenosti svincu:

Svinec lahko vpliva na spolne funkcije in plodnost ter škoduje razvoju ploda ali potomcev izpostavljenih žensk. Prav tako lahko poškoduje živčni sistem, ledvice, srce in kri ljudi, ki so mu izpostavljeni. Glede na oceno učinka, ki jo je pripravila Evropska komisija, se ocenjuje, da je trenutno 100.000 delavcev v EU pri delu izpostavljenih svincu.

EU ima od leta 1982 vzpostavljene mejne vrednosti poklicne izpostavljenosti za zaščito delavcev pred negativnimi učinki svinca na zdravje. Na podlagi najnovejših znanstvenih dokazov Komisija danes predlaga:

- dodatno znižanje mejne vrednosti poklicne izpostavljenosti z 0,15 miligrama na kubični meter (0,15 mg/m³) na 0,03 mg/m³

- znižanje biološke mejne vrednosti s 70 mikrogramov na 100 mililitrov krvi (70 µg/100 ml) na 15 µg/100 ml

Čeprav so svincu izpostavljeni predvsem moški, so lahko delavke izpostavljene dodatnim tveganjem, saj svinec lahko vpliva na nosečnice in razvijajoči se plod. Zato Komisija tudi ponovno poudarja, da je za boljšo zaščito žensk najpomembneje povečati ozaveščenost delavcev v rodni dobi in uvesti posebne ukrepe za zmanjšanje vseh možnih tveganj, poleg tega pa zagotoviti, da raven svınca v krvi pri ženskah v rodni dobi ne presega referenčnih vrednosti za splošno prebivalstvo, ki ni poklicno izpostavljeno svincu, v zadevni državi članici. Če nacionalne referenčne vrednosti niso na voljo, raven svınca v krvi žensk v rodni dobi ne sme presegati biološke mejne vrednosti 4,5 µg/100 ml.

Sploh prva uvedba mejnih vrednosti izpostavljenosti za diizocianate:

Diizocianati opisujejo različne kemikalije, ki so pogosto združene na podlagi skupnih lastnosti in lahko povzročajo bolezni dihal, kot je astma. V oceni učinka, ki jo je pripravila Komisija, je ocenjeno, da je diizocianatom trenutno izpostavljenih 4,2 milijona delavcev v EU. Na ravni EU trenutno ni mejnih vrednosti za diizocianate.

Komisija zato predlaga, da se prvič uvedejo mejne vrednosti za zaščito delavcev pred izpostavljenostjo diizocianatom pri delu. Te mejne vrednosti se nanašajo na dušikovo, ogljikovo in kisikovo skupino diizocianatov, ki je odgovorna za njihove škodljive učinke na zdravje:

- splošna mejna vrednost za poklicno izpostavljenost 6 µg NCO/m³ (pomeni najvišjo koncentracijo snovi v zraku, ki jo delavec vdihava v določenem referenčnem obdobju, tj. 8 ur)
- mejna vrednost kratkotrajne izpostavljenosti 12 µg NCO/m³ (velja za krajše referenčno obdobje, 15 minut). Uporablja se, kadar negativnih učinkov snovi na zdravje ni mogoče ustrezno nadzorovati s splošno mejno vrednostjo izpostavljenosti, na primer med kratkotrajno, vendar zelo intenzivno izpostavljenostjo)

Poleg mejnih vrednosti Komisija predlaga tudi tako imenovane "notacije". Notacije so navedbe, dodane mejnim vrednostim, ki opozarjajo delodajalce in delavce na morebitno izpostavljenost po drugih poteh, ne le prek vdihavanja, na primer prek kože, in na potrebo po izvajanju zaščitnih ukrepov.

Naslednji koraki:

O predlogu Komisije bosta zdaj razpravljala Evropski parlament in Svet. Ko bo direktiva sprejeta, jo bodo morale države članice v dveh letih prenesti v nacionalno zakonodajo.

Ozadje:

Današnji predlog je rezultat obsežnega postopka posvetovanja, vključno z dvostopenjskim posvetovanjem s socialnimi partnerji, ter tesnega sodelovanja z znanstveniki in predstavniki delavcev, delodajalcev in držav članic.

Predlog je nadaljevanje zavez iz [strateškega okvira EU za zdravje in varnost pri delu za obdobje 2021-2027](#), v katerem je Komisija objavila predlog mejnih vrednosti za svinec in diizocianate. Izhaja tudi iz [četrte revizije direktive o rakotvornih in mutagenih snoveh iz marca 2022](#), ki je razširila področje uporabe na reprotoksične snovi, ki vplivajo na reproduktivne funkcije.

S tem predlogom se svinec uvršča na področje uporabe zdajšnje [direktive o rakotvornih, mutagenih in za razmnoževanje strupenih snoveh](#). Ukrepi bodo prispevali tudi k izvajanju evropskega stebra socialnih pravic.

Povezani dokumenti (v angleščini):

- **[Commission Proposal to improve protection of workers with new exposure limits for lead and diisocyanates \(2023\)](#)**
 - **[Impact Assessment: Commission Proposal to improve protection of workers with new exposure limits for lead and diisocyanates \(2023\)](#)**
-